

NY RAPPORT:

Verdens rigeste skaber klimakrisen

Den rigeste ene procent forurener dobbelt så meget som den fattigste halvdel af Jordens befolkning, viser ny rapport.

Oxfam peger blandt andet på, at regeringer bør beskatte yachter og privatfly i kampen for klimaet.

© Loren Elliott/Reuters/Ritzau Scanpix

★ KLIMA

mbs@arbejderen.dk

Den rigeste ene procent i verden forurener dobbelt så meget som den fattigste halvdel af befolkningen. Det viser ny rapport fra ngo'en Oxfam International (herefter: Oxfam), der "angiver, at regeringer skal bruge dette historiske tidspunkt til at opbygge mere retfærdige økonomier".

Klimakrisen er resultatet af årtier med nyliberal tænkning, fortæller ngo'en. Derfor peger Oxfam først og fremmest på politiske forandringer i klimakampen.

Ifølge geograf og redaktør på Radical Urbanist Paris Marx afviser rapporten også argumenterne om, at det er enkelte borgeres forbrug og Jordens befolkningstilvækst, der bærer det største ansvar for klimaforandringer.

Marx mener, at klimakrisen kræver konfrontation mod de velhavende og nedbrydelse af kapitalismen.

Ifølge Oxfam står den rigeste ene procent i verden (73 millioner menne-

sker) for 15 procent af den samlede udledning af CO₂, som forurener kloden og skaber klimaforandringer.

Til sammenligning står verdens fattigste 50 procent (3,6 milliarder mennesker) kun for syv procent af den samlede udledning.

“ Den form for klimahandling, vi har behov for, kræver, at vi tager kampen op mod de velhavende.

REDAKTØR PÅ RADICAL URBANIST, PARIS MARX

Når man tager de rigeste 10 procent (730 millioner mennesker) i betragtning, viser det, at de er ansvarlige for 52 procent af verdens udledning af CO₂. De rigeste 10 procent forurener altså mere end resten af verdens befolkning tilsammen (6,5 milliarder mennesker).

Mellem 1990 og 2015 er verdens udledning af CO₂ steget med 60 procent. De rigeste, der allerede var dem, som forurenede mest, står for 46 procent af den globale stigning.

Derimod har den fattigste halvdel af verdensbefolkningen "nærmest ikke forøget deres forbrugsudledninger", fortæller Oxfam. Ngo'en understreger uretfærdigheden i, at de rigeste forurener mest, når det er de fattigste, der rammes hårdest af klimaforandringer.

"På den måde er klimakrisen tæt forbundet med den globale ulighedskrise, der betyder, at de få forbruger langt størstedelen af de ressourcer, som burde være retfærdigt fordelt og komme alle mennesker til gode", kommenterer danske Oxfam Ibis.

Som eksempel henviser Oxfam til en nylig undersøgelse, der viser, at verdens rigeste 10 procent bruger næsten 45 procent af den energi, der er forbundet til landtransport og tre fjerdedele af den energi, der bruges ved flytransport.

KRÆVER POLITISK FORANDRING

"Nutidens ekstreme ulighed i udledning af kulstof er resultatet af politiske be-

slutninger foretaget i løbet af de sidste 20-30 år, en periode domineret af nyliberal økonomisk tænkning og elitepolitisk erobring, der har set indkomst og velfærdssulighed stige i de fleste lande”, skriver Oxfam.

Ngo'en mener, at de seneste års politiske beslutninger afspejler “dybt forankrede systemer af patriarkat og kolonialisme, der prioriterer dominans og berigelse for nogle på bekostning af andre”.

Derfor mener Oxfam, at regeringer “har en historisk og endelig mulighed for at starte på opbygningen af mere retfærdige økonomier indenfor vores planets begrænsninger”.

“Hvis regeringer for alvor mener noget med FN's verdensmål og vil sikre en god fremtid for os alle, så skal de starte med uligheds- og klimakriserne”, siger generalsekretær for Oxfam Ibis Kristian Weise.

Oxfam peger blandt andet på, at regeringer bør beskatte privatfly og yachter, investere i bæredygtig infrastruktur, forbyde reklamer i offentligheden og åbne op for dialog med arbejderne.

IKKE EN INDIVIDUEL KAMP

Det er derfor ikke den gennemsnitlige borgers personlige forbrug, der driver klimakrisen, understreger redaktøren Paris Marx. Han mener, at der har været for meget fokus på enkelte borgers forbrugsvaner i kampen mod klimaforandringer.

“For at løse klimakrisen fik vi at vide, at vi var nødt til at skifte vores pærer, skifte til energieffektive apparater, købe hybrid- eller elbiler, isolere vores hjem bedre, stoppe med at bruge plastikposer og ændre vores personlige forbrug på andre måder”, fortæller redaktøren.

Selvom Marx komplimenterer enkelte borgers initiativer for at gøre

deres forbrug mere klimavenligt, mener han, at opfordringen om tiltag fra den almindelige borger fjerner fokus fra de rigeste, der forurener mest.

Enkelte borgers personlige klimatiltag “er ikke nok til at adressere alvorligheden af den krise, vi står overfor, og de kan lede til perverse konklusioner om, hvor skylden for klimakrisen rent faktisk ligger”, skriver Marx.

AFVISER “OVERBEFOLKNING”

En af de “perverse konklusioner” er ifølge Marx, at det er Jordens befolknings-tilvækst, der er skyld i klimaforandringerne.

“Der er en voksende påstand om, at en af drivkræfterne for klimakrisen er den globale befolkning”, skriver Marx. Han peger på, at både liberale figurer og “økofascister” bruger begrebet “overbefolkning” i klimaretorikken.

Ifølge det USA-canadiske medie Vice er økofascisme en voksende ideologi, “der bebrejder overbefolkning, indvandring og overindustrialisering for klimaets nedbrydning”. Økofascister mener blandt andet, at klimaforandringer kan løses gennem “massemord på flytning i vestlige lande”.

Men også blandt de mere moderate findes idéen om, at befolkningstilvækst er skyld i klimakrisen. Millionæren David Attenborough, der er naturformidler for BBC, er blandt dem, som bebrejder overbefolkning for klimakrisen.

“I det lange løb må befolkningstilvæksten få en ende”, siger naturformidleren og fortsætter: “Hastigheden for, hvor hurtigt vi vokser, er meget alarmende”.

Men redaktøren Marx mener ikke, at Jordens voksende befolkning kan bebrejdes for klimakrisen, når det er en relativt lille og velhavende minoritet, der forurener mest.

“Fokuset på befolkningstilvækst flytter skylden over på lande i Afrika og Asien, hvor befolkninger fortsat er vokset i de seneste årtier. Men alligevel har disse mennesker et af verdens mindste kulstofaftryk”, fortæller han.

EN KAMP MOD KAPITALISME

Ifølge Paris Marx skal der ikke blot nye politiske tiltag til i kampen for klimaet. Han mener, at klimakrisen kun kan løses gennem et nyt politisk system.

“Den form for klimahandling, vi har behov for, kræver, at vi tager kampen op mod de velhavende og organiserer os om en vision for en anden form for samfund. Det betyder ikke bare at få de rige til at betale højere skatter”, skriver Marx.

I den forbindelse forklarer Marx, at flere milliardærer forsøger at “grønvaske” deres ubæredygtige aktiviteter for at opretholde idéen om, at kapitalismen kan blive grøn.

Milliardæren og ejeren af nethandelsfirmaet Amazon Jeff Bezos er blandt dem, som har oprettet en klimafond for angiveligt at tackle klimaforandringer.

“Men ingen bevillinger er endnu blevet udstedt fra fonden, mens Amazon fortsætter med at hjælpe olie- og gasfirmaer med effektivt at udvinde fossile brændstoffer”, kritiserer Marx.

Idéen om “grøn kapitalisme” er en “myte”, der også opretholdes af størstedelen af verdens regeringer, hvis investeringer og foranstaltninger blot er en “dråbe i havet” for, hvad der er behov for, mener Marx.

Derfor kræver klimakrisen ifølge redaktøren, at vi “aktivt demonterer de økonomiske strukturer, der faciliterer

Læs resten af artiklen på arbejderen.dk

ABONNÉR NU!

kun 100 kr om måneden

arbejderen.dk/abo

Fori det ikke er lige meget, hvor du læser dine nyheder